

eerde alle
orden van
in tijd in-
de betoo-
t meer te

le gelegen-
zerzoening
oogenblik,
i, die val-
enking ge-
ad binnen
stij moge-
a liefdevol
stand. De
gelukkigen
hem zoo
l.

weerhars-
koelen en
schuldigen,
dwaas!...
op gij mij
was geen
vist ik mij

meewarig,
weging te
hij bleef
gesproken.
ijner liefde
en en niet
zou hem
ouding, in
es Gideon,
rs dan om
en; slechts
er uit die

wel, dat er
oede aarde
aar de be-
arde schors
7 der liefde
niet onvoor-
akker, waar
ontkiemen,
e ziekelijke
ikelen, was
opheffende,
d van den
oog op den
nk toch de
die Jesaja
en door den
zal ze doen
nd hebben
cht tot licht
dingen zal
en."

eker welge-
lijkt ernstige
oorhoofd en
it de belee-
ting; hij had
emen, want
goed, maar
onnutte vor-
et een on-

ch van niets
bewust, had

l' riep Cos-
rover vallen
de zijn nok-
alte sidderen
trad haastig
g, en dwong
gen, en zag
uit die bran-

ostelijke tra-
el!"
entie", snikte
er ziele, die
u en legen
n, het hoofd
rekkende als

riep Gideon:
n uwe plaats
gij zoo lang

akte om hem
uilen, weerde
met diepen
s, in het stof
past, die mij
de twijfel ik
as alleen uit
ik haar heb
waar het mij

met dien oot-
e, die daarop
u gebleven;
omgeworpen
licht. Strengt

dan ooit zal ik alles afwijzen, wat mij niet toe-
komt."

"Het zal zijn zooals gij wilt, Gideon!" hernam Cosmo onderworpen, "alleen aanhoor mij nu met gootlijk geduld. Ik betuige u voor God, dat ik u gansch onschuldig ken aan het bederf mijner ziele; dat ik zelf, om één krenking, neen, om een ge-
trouw vermaan, dat mijn boos gemoed op dat pas-
te rouw viel, u heb uitgestooten uit mijn harte,
om daarin wrevel, argwaan en zelfzucht ruime
plaats te geven. Ook is de goede verschijning des
Heeren van mij geweken; ook heb ik Zijn altaar
verwoest in mijn harte en den Booze eigenwillig
ingehaald; mijn gemoed verhard tegen u, tegen uw
zachten invloed, tegen iedere stem uwer roepende
liefde, die mij van Gods liefde getuigde, en die
ik toch dorst wederstaan. O Heer! de zielenmoorder
is zoo sterk in des zondaars harte!"

Hij zweeg om zijn overvloedige tranen weg te
wissen.

"Ja, Cosmo, maar niet sterker dan God! gij
ervaart het immers nu", sprak Gideon.

De Piémontese sidderde en zuchtte: "Helaas!
to laat ik zie nu dat alles klaarkijk in; ik begrijp
me zelf niet, hoe ik het anders heb kunnen zien;
maar dat komt, omdat mijn bedroefde en gekrenkte
hart mij de zinnen benevelde, mij de conscientie
verduisterde, mij den geest verwarde, en alles om
mij maakte tot rouwloos en wolke... Waar ik
mijn bestaan nu overzie, grijpt een zelfverfoeiing
mij aan, die ik niet langer zal kunnen dragen."

"Die u ook zal worden afgenomen, mijn lijdende
zielsbeminde vriend", sprak Gideon, zich over hem
heenbuigende, om hem zachtelijk te steunen; "de
oorzaak van dit alles ligt immers bij mij, die
teere plante van uw geloof met meer behoed-
zaamheid had moeten verplegen... Maar toch,
Cosmo, wil dit gelooven, dat het alleen vurige
liefde is, die moed neemt tot zulke hardheid, en
die het voorwerp harer zorg met zoo scherpe
waakzaamheid gadeslaat."

Cosmo sloeg groote verwonderde oogen op, maar
daarop riep hij luid en smartelijk: "Neen, neen!
dit vat gij op uit mijne betichting, en toch het
ontschuldigt mij niet."

Nu zoo groote rouw, zoo oprechte boetvaardig-
heid en innerlijk zelfmishagen, bewezen, dat in
Cosmo de hittige koorts der jaloesheid geweken
en zijn trots gebogen was, sloeg Gideon met te-
dere behoedzaamheid den arm om Cosmo heen.
Want deze had een beweging gemaakt, of hij van
schaamte hem ontvluchten wilde, als een die on-
waardig was, na zulk een afval, weder aangenomen
te worden.

H.

J. P. T.

Calvinistencongres (Afrika).

In „Die Kerkblad“ (16 Nov. 32) lezen we:

Soos meegedeel deur die Eresekretaris, lektor L. J. du Plessis van Potchefstroom, sal die volgende con-
gres van die Bond van Calviniste op Johannesburg
vergader op die 7de en 8ste Desember, wanneer veral
gehandel sal word oor sosiaal-ekonomiese kwessies.

Het is te hopen, dat men er inderdaad als Calvi-
nisten confereeren kan, en dus vóór de besprekingen
de beginselen van Calvin met elkaar wezenlijk deelt.
Anders zou het ginds misschien zijn (of blijven)
zooals het thans in de practijk bij ons is, dat n.l. men-
schen, die calvinisten willen zijn, en op bepaalde ge-
bieden met dien wil ook ernst maken, op het bepaalde
gebied van het sociale leven zich in soms zeer principiële
vragen assosieëren met niet- en zelfs met anti-
calvinisten, en dat derhalve blijkbaar de eenheid van
het calvinisme, zoover het sociale leven betreft, practisch
niet bestaat.

Zooals ze onder ons zoek is, ook waar het onder-
scheiden principiële kwessies betreft.

Even later lezen we:

Aa Calviniste mekaar nie op kerklike terrein kan
vind nie dan bied die Bond 'n geleentheid aan om
vir mekaar die hand van gemeenskap te reik.

De handen reiken, en daarin „een zekere“ gemeen-
schap uitspreken, dat kan men, meen ik, ook vóór
eenigen bond. Maar hoe staat het met de „gemeenskap“
van de hoofden? In kwessies van studie komt het
toch meer op het „hoofd“ aan, dan op dat, wat hier
onder „hart“ verstaan wordt. Studeeren is nu eenmaal
studeeren; d.w.z.: niet zoozeer elkaar de hand van
goed-wil-ligheid reiken (want daar heb je menige
andere „geleentheid“ voor) doch elkaar het hoofd van
recht-zin-nigheid leenen. „Wil“ is iets anders dan (in
dit verband) „zin“. Goedwilligheid kan wel opwekken tot
samenstudeeren, maar is geen grondslag voor samen
propageeren van gereed gekomen studie-resultaten.

Het blad vervolgt:

Onlangs was in „The Star“ 'n portret van oor die
100 man, lede van die Rooms Katolieke Mans Vereni-
ging, wat hulle jaarlikse vergadering op Johannesburg
gehou het, en tussen hulle was 'n priester, hulle gees-
telike raadsman, en dit sal nie lank meer duur nie

of ons sal die Roomse georganiseerde aksie gewaar
word.

Ons maak al ons aksie dood deur die bewering, wat
al 'n gelooft geword het, dat 'n mens net deur twee
kanale, naamlik die Kerk en die Politiek of die Staat,
in ons land kan werk.

Die Roomse sal dit niet doen nie, en geen ander
groep van mense doen dit nie. Dit is ook onjuis. Kyk
maar hoe die verenigingslewe en die kooperatiewe
strewende aktief is!

Ons leef ook nou in ander tye, 30 jaar nadat die
kanaal-gedagte gesirkuleer is. Ander mense handel
ook anders. Laat ons die Bond steun en nie oorsaak
wees dat hy verfloei nie! Daar is tekens genoeg dat
daar behoefte is aan die herlewing van so 'n wêreld-
en lewensbeskouing soos die Calvinistiese.

Natuurlik is hier het fijne puntje gemaakt: de kerk
in het midden. Dat heet bij Rome: de met ambtelijk
gezag presenteerende priester in het midden. Het komt
er nu maar op aan, de roomsche fout te ontdekken, en
het punt van vergelijking niet elders te leggen, dan
waar het ligt. Want wij hebben tegen Rome dit, dat
het eigenlijk rustende, zich a priori tegen kritiek in het
harnas stekende, zijn terrein willekeurig kiezende leer-
gezag er van boven af en dus mechanisch wordt op-
gelegd.

Maar we moeten nu niet alles roomsch noemen, wat
ons toevallig niet aanstaat (omdat we tegen wat moeite
en pijnlijke ontdekkingen opzien). Als de kerk in het
midden van het koninkrijk Gods weer komt te staan,
dan staat niet „een“ priester, als mechanisch opgelegd
toegevoegd controleur, in de vergadering, maar dan
staan er net zoveel priesters in de vergadering als er
leden zijn; ieder der leden is dan de zichzelf en anderen
controleerende profeet, en priester en koning, die hij in
de kerk is, volgens Zondag XII. En eerst uit dit beginsel,
eerst uit deze werkelijkheid spreekt hij, en werkt hij,
en „reikt“ hij anderen „de hand“, wijl hij hun zijn
„hoofd“ gereikt heeft ter plaatse, waar dat noodig was:
de plaats van studie. En dan staat niet een toegevoegd
leergezag-mensch in de vergadering, met lastige controle.
Heelemaal niet. Het wordt dan duizendmaal benaauwerd:
dan staat de Heere God, met Zijn leer-gezag in de ver-
gadering; niet er „in“, als Hij niet tevens „erboven“
staan mag.

Ik vrees, dat hier de schoen wringt: het leergezag
van God wordt door sommige calvinisten heel anders
gezien, dan door anderen, die ook nog altijd calvinist
willen heeten. Met die anderen kan ik handjes van „ge-
meenschap“ wisselen, zoo vaak zij willen; als onze ge-
meenschap n.l. bestaan moet in het samenzoeken, samen
nog eens praten, samen elkaar willen controleren. Maar
dat ééne punt, waar het in een studiebond, die niet
naar het Calvinisme zoekt, doch van het Calvinisme uit
wil gaan, op aan komt, het ééne punt n.l. van het ge-
loovig beleden en onder formule gebrachte leergezag
van God, ja, — daarop verschillen we dan. Op dat
punt kan ik dus niet dien ander alleen dan broederlijk
verkeeren, als ik erken, dat we daarover van meening
verschillen en op dát eene punt niet kunnen samen-
werken, tenzij dan in het optrekken van kasteelen, die
a. naar de realiteit gezien, slechts luchtkasteelen zijn,
en b. naar den stijl (de grondgedachte) gezien, verraad
plegen aan elk type, dat ons „op den berg getoond zou
hebben kunnen worden“. Immers, — juist ten aanzien
van de bestijging van dien „berg“ verschillen we dan
van meening.

Natuurlijk zijn dit slechts losse opmerkingen, die zich
niet keeren tegen Zuid-Afrika, doch die, naar aanleiding
van wat in „Die Kerkblad“ stond, iets zeggen met het
oog op Nederland.

Cultuur-bolsjewisme in Nederland.

Het „Kerkbeurtenblad“ (Amsterdam, Hervormd) geeft
de rede, die Ds van Hoogenhuyze heeft gesproken op
het te Stockholm gehouden congres van het Protestan-
tisme. We ontleenen daaraan deze passage:

Wanneer men nu op grond van het betrekkelijk gering
aantal stemmen en de weinige vertegenwoordigers in de
Tweede Kamer en in de gemeenteraden zou besluiten,
dat het Communisme zulk een groot gevaar niet is in
Nederland, dan vergist men zich. Er is een gevaarcomplex.

a. De totaal onjuiste voorlichting inzake het wezen
van het communisme. Het is niet alleen de om-
zetting van de kapitalistische tot een socialistische
ordering, maar het is een wereld- en levensbe-
schouwing.

b. De situatie waarin de Sovjet-Unie zich bevindt
wordt verkeerd weergegeven. Ten onrechte wordt er
gewezen op de gunstige toestanden daar.

c. Het optreden van organisaties als „Het Genootschap
Nederland-Nieuw Rusland“ tracht het contact tus-
schen de Nederlandsche cultuur en die van Rusland
te bevorderen.

d. De houding van de groot-industrieëlen, die met
ethische motieven zich niet ophouden en alleen
vragen of de Sovjet-Unie betaalt ja of neen?

Bovendien heeft men niet te vergeten, dat, zooals
in de Resolutie van het Partij-Congres in Febr. 1930
staat, zij „het zwaartepunt van hun actie verleggen
naar de bedrijven en vooral naar de belangrijkste
grootbedrijven van de belangrijkste industrieën“.

Dan heeft men niet te onderschatten de propaganda
onder de jonge werkloze arbeiders, die niets te ver-
liezen hebben en met den moed der wanhoop alles
wagen.

Nadat er op gewezen is, dat de leus „de wapens
neer“ vaak niet meer beteekent dan: „de wapens hier“
(burgeroorlog), vervolgt de schrijver:

In „De Jonge Arbeider“ van Febr. 1932 kan men
lezen den eed van den arbeider-soldaat. Daarin staat:
„Ik beloof, dat ik nooit tegen mijn kameraden in het
burgerpak zal optreden om de belangen van mijn
klassevijand te dienen. Ik zal mijn best doen om het
leger solidair te maken met den revolutionairen strijd
der arbeiders en boeren. Ik beloof altijd bereid te zijn
de Sovjet-republiek te verdedigen“. En dan uit een aan-
wijzing voor matrozen en soldaten in datzelfde num-
mer: „De soldaat moet bij het saluereeren denken aan
het uur waarop de sterren van de kruisen zullen
worden verwijderd en de epauletten van de schouders
der officieren zullen worden gerukt“.

In verband hiernede zij opgemerkt, dat het „ge-
broken geweer“, dat veel in Nederland gedragen
wordt, zeggende daarmede te bedoelen internatio-
nale ontwapening, in werkelijkheid een handige truc
der communisten is om nationale, dus eenzijdige
ontwapening te verkrijgen, waardoor de
wereldrevolutie wordt bevorderd.

Communistische propaganda, door het verspreiden
van in Rusland in alle talen der wereld vervaardigde
lectuur, foutloos, vakkundig en kwaliteits zeer hoog-
staand, wordt op geraffineerde wijze op de schepen
gemaakt. De zeevaart is altijd een dankbaar broeinest
en vruchtbare haard geweest voor het ontsteken der
revolutie (zie de vloot te Kiel in 1917 en '18). Op de
schepen worden cellen gevormd, waarvan de leden
zich zelfs godsdienstig moeten voordoen om beier hun
vernietigend werk te kunnen verrichten.

b. Het opzettelijk ontwrichten van het
bedrijfsleven door middel van illegale brochures,
talrijke arbeidersvergaderingen, passieven tegenstand
in de bedrijven, verdrijving van spionnen uit de werk-
plaatsen, vorming van stakingscomités, die elkaar
vervangen in geval van arrestatie (zie „De Commu-
nist“ Mei 1932 blz. 152).

c. Totale ondermijning van de moraal
en ontwrichting van elk geestelijk leven.
Lenin schreef in „An die Russische Jugend“, Berlin
1920 Seite 19: „Deshalb sagen wir: Für uns gibt es
keine Sittlichkeit ausserhalb der menschlichen Gesell-
schaft. Das ist Betrug. Für uns ist die Sittlichkeit den
Interessen des proletarischen Klassenkampfes unter-
geordnet“.

d. Een totale verminking van de jeugd.
In de „Rode Schoolkrant“ uitgave van de commu-
nistische pioniers, staat: „Arbeiderskinderen, wij pio-
nieren roepen tot jullie: Vecht mee! Vecht met de
ouderen voor het komende Sovjet-Holland“. In Rusland
gaan de menschen goed gekleed en gevoed. Hoe komt
het, dat daar geen ellende meer is? Omdat daar de
rijke heeren zijn weggetrapt en de arbeiders regeeren.“

Ook nog dit:

En als men nu de vraag stelt of de communistische
beweging parallel loopt met die van de godloozen, of
bolsjewisme en godsdienst en kerk tegenover elkander
staan, dan moet daar volmondig „ja“ op geantwoord
worden.

In Nederland bestaat naast „de Proletarische Vrij-
denkersclub“ de Vereeniging „De Dageraad“, die erop
aanstuurt om de menschen zich te doen losmaken
van de Kerk, van elke Kerk. „Weg met Kerk, Kroeg,
Kazerne“, stond eenige jaren geleden overal in Amster-
dam aangeplakt. En dezer dagen kan men overal op
huizen en schuttingen in Amsterdam zien aangeplakt:
„Scheid U af van de Kerk. De Kerk houdt den vooruit-
gang tegen“. Het communisme beschouwt — en is
dat nu niet een bewijs van de groote kracht van het
Christendom, van de Kerk? — den godsdienst als de
laatste groote hinderpaal, de laatste muur, die moet
worden neergehaald ten einde een volledige overwin-
ning te behalen. Communisten en vrijdenkers gaan
hand in hand. Nog onlangs heeft de Bond van God-
loozen in Rusland een belangrijk bedrag aan de Comm.
Partij Holland gestuurd.

Genade boven gerechtigheid.

Het veelszins interessante en leerrijke „Maandblad der
Geref. Kerken in België“ neemt volgend vers van Joh.
H. de Groot over:

Kerstfeest.

Mensch kniel, en buig ontroerd uw hoofd.
Luister met heel uw hart, en leg uw harde hand
zacht en deemoedig aan den rand
der kribbe.

Mensch zie uw armoe en ellendigheid.
Weest stille in uw luide zondenwade
God zendt genade
boven gerechtigheid.

Jammer, dat men zulke verzen in christelijke bladen
nog treffen kan. En dan nog wel in den tijd van het
bolsjewisme.

Carry en Hegel.

In „Den Gulden Winckel“ schrijft Gerard van Eeckeren
over Carry van Bruggen. O.m. lezen we:

Zij heeft de menschen en hun drijven gadeslagen
van uur op uur; zij heeft geklopt aan iedere overtuig-
ing en die in gruzels zien vallen: godsdienstige, po-
litieke, maatschappelijke en litteraire dogma's.

„Iedere“ overtuiging, — dat is natuurlijk een van die
beate bêtises, waarmee men in de litteratuur elkaar
maar al te vaak gewichtig maakt. En tevens een bewijs,
dat het er met de theoretische kennis niet te best voor
staat.

Vervolgens:

Zij heeft in dit alles de spotbeelden gezien, door den
geest zichzelf geschapen aan de eindigheid, een
„vermomming van het Absolute“. Zij heeft zich willen
bevrijden uit die ver-keerde wereld; als ieder denkend